

Liite 3. Edellyttääkö elintarviketoiminta rekisteröintiä tai hyväksynnän hakemista?

Taulukossa on esitetty esimerkkejä toiminnoista, joiden kohdalla on ollut epäselvää, tarvitseeko elintarvikealan toimijan tehdä elintarviketoiminnan rekisteröinti-ilmoitusta tai hakea hyväksyntää. Toiminnot, jotka on selvästi määritelty jossain muualla (esim. lainsäädännössä tai Ruokaviraston ohjeissa) on jätetty taulukon ulkopuolelle. Esimerkit ovat tulkintoja elintarvikelainsäädännön rajauksista. Vaikka toimintaa ei taulukon perusteella tarvitse rekisteröidä tai hyväksyä, voidaan toimijaan kuitenkin kohdistaa valvontaa ja hallinnollisia toimenpiteitä, mikäli toiminnassa havaitaan puutteita tai elintarviketurvallisuus vaarantuu. Lisäksi toimijalta voidaan edellä mainituissa tilanteissa tarvittaessa edellyttää esim. rekisteröinti-ilmoituksen tekemistä.

A-taulukko

Ei vaadita elintarviketoiminnan rekisteröintiä

Ei kuulu rekisteröidyn elintarviketoiminnan osalta säännöllisen valvonnan piiriin

ESIMERKKI	PERUSTELU
1. Perhepäivähoitaja	Ruoka valmistetaan kodinomaisessa keittiössä. (ks. kodinomaisen keittiön määritelmä taulukon lopussa)
2. Ryhmäperhepäivähoito	Ruoka valmistetaan ryhmäperhepäivähoidon kodinomaisessa keittiössä tai se tulee suurkeittiöstä. Toiminta on pienimuotoista eikä ruoan valmistus ole elinkeinotoimintaa. (ks. kodinomaisen keittiön määritelmä taulukon lopussa)
3. Kerhotilat, toimintakeskukset, iltapäiväkerhot	Paikoissa voi harjoittaa välipalan valmistamista ja tarjoilua iäkkäille henkilöille, lapsille ja kuntoutusta tarvitseville ilman toiminnan rekisteröimistä, kun elintarviketoiminta ei ole elinkeinotoimintaa. Elintarviketoiminnan liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi
4. Asumisyksiköt (esim. turvakodit, kuntouttava toiminta, lastenkodit), joissa ruoka valmistetaan kodinomaisessa keittiössä	ks. kodinomaisen keittiön ja haavoittuvan kuluttajaryhmän määritelmä taulukon lopussa
5. Sairaalan, terveyskeskuksen tai vastaavan osastokeittiö vrt. kohta C2	Osastokeittiön toimintaa (mm. ruoan jakelua) ei tarvitse rekisteröidä, kun osastokeittiön toiminta sisältyy sen suurkeittiön tai tarjoilukeittiön omavalvontaan, josta ruoka toimitetaan osastokeittiöön. Valvonta kohdistetaan sekä suurkeittiöön/tarjoilukeittiöön että osastokeittiöön. Ks. lisää http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittitoiminta

ESIMERKKI	PERUSTELU
6. Kokkikoulu tai kokkikurssit, joita järjestetään asiakasryhmille tilauksesta ja joissa asiakasryhmä syö lopuksi itse valmistamansa ruoat	Elintarvikkeita ei luovuteta tai myydä ulkopuolisille ja elintarvikkeet tulevat omaan käyttöön.
7. Pop-up -ravintolatoiminta/ravintolapäivä vrt. kohta C4	Kun toimintaa on korkeintaan 12 päivänä vuodessa, elintarviketoiminnan liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi ja toiminta ei sisällä seuraavia tuotteita: <ul style="list-style-type: none"> • tartarpihvit • medium-kypsennetyt jauhelihapihvit • graavikala • mäti tai sushiannokset www.ruokavirasto.fi/henkiloasiakkaat/tietoa-elintarvikkeista/elintarvikealan-toiminta-yksityishenkilona/pop-up--ravintolatoiminta/
8. Yhdistysten (myös muiden kuin yleishyödyllisten yhdistysten), urheiluseurojen, koululuokkien ja vastaavien ei-ammattimaisen elintarviketoiminnan varainkeruu, esim. makkaran, lettujen paisto ja esim. sämpylöiden, pullien ja mehun myynti	Toiminta on vähäriskistä ja satunnaista eikä kyse ole elinkeinon harjoittamisesta. Ruokaviraston tulkinnan mukaan varainkeruussa liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen. ETL 10 § 2. mom., 3. kohta.
9. Yhdistysten (myös muiden kuin yleishyödyllisten yhdistysten), urheiluseurojen, koululuokkien ja vastaavien ei-ammattimaisten toimijoiden järjestämä ”keittokeskiviikko” eli keittoruoan valmistaminen ja myyminen osana yhdistyksen varainkeruuta	Kyse ei ole elinkeinotoiminnasta, vaan yhdistyksen varainkeruusta oman toimintansa tukemiseen. Ruokaviraston tulkinnan mukaan varainkeruussa liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen.
10. Esim. rautakaupan tai muun vastaavan myymälän makeisten, pakattujen kuivatuotteiden tai pakatun jäätelön myynti myymälässä tai kahvitarjoilu kampaamossa	Toiminta on vähäriskistä ja myytävät elintarvikkeet ovat pakattuja. Elintarvikealan toiminta tapahtuu samassa huoneistossa kuin toimijan harjoittama muu elinkeinotoiminta. Elintarviketoiminnan liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi. ETL 10 § 2. mom., 1. kohta.
11. Pullan tai muun huoneenlämmössä säilyvän leipomotuotteen valmistus esim. kotona ja myynti esim. torilla tai kesäkahvilassa tai toimittaminen vähittäismyyntiin (kauppa tai kahvila). Toimijana voi olla yksityishenkilö tai alkutuotannon toimija.	Elintarviketoiminnan liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi. ETL 10 § 2. mom., 2. kohta.
12. Alkutuottajan korkean sokeripitoisuuden tai happamien kasvituotteiden koemarkkinointi kasvis-, hedelmä- ja marjajalosteiden, kuten mehujen, hillojen ja muiden kasvisjalosteiden, jotka ovat happamia tai joissa on korkea sokeripitoisuus käsittely, valmistus ja myynti alkutuottajan toimesta koemarkkinointitarkoituksessa	Koemarkkinoinnissa alkutuottaja voi valmistaa vasemmalla mainittuja tuotteita yhden satokauden raaka-aineista ja myydä niitä korkeintaan yhden vuoden ajan. Raaka-aineet voivat olla itseviljeltyjä tai luonnonkasveja (marjoja, sieniä, kasveja tai niiden osia). Koemarkkinoinnissa liikevaihto saa olla korkeintaan 15 000 € /vuosi. Ks. koemarkkinoinnin määritelmä taulukon lopussa.
13. Yksityisen henkilön oman sadon ylijäämän satunnainen myynti: itse tuotettujen kasvien, marjojen ja hedelmien satunnaisen ylijäämäsadon myynti kuluttajille, toimittaminen paikalliseen vähittäismyyntiin tai lahjoittaminen esim. kouluun, päiväkotiin tai palvelutaloihin.	Ei ole rekisteröitävää elintarvikealan toimintaa. Ei vaadi myöskään alkutuotannon rekisteröinti-ilmoitusta. www.ruokavirasto.fi/henkiloasiakkaat/tietoa-elintarvikkeista/elintarvikealan-toiminta-yksityishenkilona/oman-kasvissadon-myynti/ ETL 10 § 2. mom., 2. kohta.
14. Yksityisen henkilön tekemä oman sadon tuotteiden vähäriskinen käsittely ja myynti vrt. kohta C9	Jos toiminta on vähäriskistä ja myynnin liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi. Esim. voi jäädyttää mansikoita ja kuivattaa kasvatettuja yrttejä. ETL 10 § 2. mom., 2. kohta.

ESIMERKKI	PERUSTELU
15. Luonnon marjojen, sienten, mahlan ja yrttien kerääminen ja myynti (puhdistus, pesu, lajittelu ja muu kauppakunnostus sekä kääriminen ja pakkaaminen)	Toiminta on alkutuotantoa, mutta ei vaadi myöskään alkutuotannon rekisteröinti-ilmoitusta. https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikkeiden-alkutuotanto/kasvikset/luonnonvaraiset-kerailytuotteet/ Liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen. ETL 8 § 2. mom., 2. kohta.
16. Luonnon marjojen, sienten ja yrttien sekä mahlanjatkojalostus kerääjän toimesta (kuivataan, pakastetaan, jäädytetään, keittäminen, soseutetaan) ja toimittaminen suoraan kuluttajalle, myyntiin, tarjoiluun tai jatkojalostukseen. Myös korvasienten kuivaus/keittäminen, jos sienet myydään teollisuuteen. vrt. kohta C10 (korvasienet ja mahla)	Koska satokausi on lyhyt ja sen myötä tuotantomäärä pieni, kerääjän jatkojalostustoiminta katsotaan vähäriskiseksi. Liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen. ETL 10 § 2. mom., 1. kohta. Mahlan pastörointi, katso kohta C 11.
17. Alkutuotannon tuotteiden myynti suoraan kuluttajalle alle MMMa 318/2021 8 §:n, 11 §:n, 14 §:n, 16 §:n, 17 §:n ja 21 §:n määrärajoiden	Ei vaadi elintarviketoiminnan rekisteröintiä, mutta alkutuotannon rekisteröinti vaaditaan ja kuuluu alkutuotannon elintarvikevalvonnan piiriin. Liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen.
18. Kasvisperäisten alkutuotannon tuotteiden (muiden kuin itujen) ja hunajan myynti vähittäismyyntiin, tukkuihin tai jatkojalostukseen.	Ei vaadi elintarviketoiminnan rekisteröintiä, mutta alkutuotannon rekisteröinti vaaditaan ja kuuluu alkutuotannon elintarvikevalvonnan piiriin. Itujen osalta vaaditaan alkutuotantopaikan hyväksyntä, jos ituja toimitetaan tukkuun tai jatkojalostukseen, tai 5000 kg vuodessa ylittävä määrä vähittäismyyntiin. Liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen. ETL 8 § ja 9 §.
19. Kasviperäisten alkutuotannon tuotteiden, hunajan ja mehiläistuotteiden vähäriskinen käsittely tuottajan toimesta vrt. kohta C8	Jos toiminta on vähäriskistä ja myynnin liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi. Esim. voi jauhaa viljaa jauhoksi/ryyneiksi/hiutaleiksi ja valmistaa niistä leipää, jäädyttää mansikoita, kuivattaa kasvatettuja yrttejä ja kuivattaa tai jäädyttää siitepölyä. ETL 10 § 2. mom., 1. kohta.
20. Mehupuristamo puristaa kuluttajan omistamat kasvikset, marjat ja hedelmät mehuksi niin, että ne palautuvat kuluttajalle omaan käyttöön. vrt. kohta C22	Mehupuristamon toiminta ei ole elintarvikehuoneistotoimintaa, jos mehua puristetaan yksinomaan kuluttajien omaan käyttöön ja myynnin liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi. Mehupuristamon on ilmoitettava kuluttajaasiakkaille, että mehu on tarkoitettu vain omaan käyttöön, ei myyntiin.
21. Satunnainen (korkeintaan 12 x/vuosi) ja vähäriskinen elintarvikkeiden etämyynti mm. Facebookin ryhmien tai muun sosiaalisen median tilien kautta. vrt. kohta C20 ja C21	Toiminta on vähäriskistä ja satunnaista eikä kyse ole elinkeinon harjoittamisesta. Etämyynnissä satunnaisuudella tarkoitetaan korkeintaan 12 yksittäistä myyntikertaa vuodessa.

B-taulukko

Vaaditaan ilmoitus elintarviketoiminnan rekisteröimiseksi

Ei kuulu säännöllisen valvonnan piiriin

Elintarvikehuoneistoja valvotaan toiminnan mukaan riippumatta siitä, millä nimellä elintarvikehuoneistoa kutsutaan. Jos elintarvikehuoneistossa tehdään laajempaa elintarvikkeiden käsittelyä, elintarvikkeiden markkinointia tai havaitaan puutteita, täytyy valvontaa tehdä säännöllisesti. Katso [riskiluokitustaulukosta](#), milloin kohde siirtyy säännölliseen valvontaan.

ESIMERKKI	PERUSTELU
1. Ruoka-aputoiminta	Kaikkien ruoka-aputoimijoiden on rekisteröitävä elintarviketoiminta www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikealan-yhteiset-vaatimukset/havikkiruoka/
2. Pienimuotoinen ravintolisien, painonhallintaan tarkoitettujen aterian- ja ruokavalionkorvikkeiden tai kliinisten ravintovalmisteiden myynti (esim. kuntosalit, optikkoliikkeet, kampaamot tai muut vastaavat) <ul style="list-style-type: none"> • jos ei ole omaa valmistusta, valmistuttamista tai tuontia (sisämarkkinoilta tai kolmansista maista) ja • jos elintarvikemyynnin liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi.	Toimijan on rekisteröitävä elintarvikealan toiminta, koska ravintolisät, painonhallintaan tarkoitettut aterian- ja ruokavalionkorvikkeet ja kliiniset ravintovalmisteet eivät ole vähäriskisiä tuotteita. Kun elintarvikemyynnin liikevaihto on korkeintaan 15 000 €/vuosi, toimintaa ei valvota säännöllisesti.

C-taulukko

Vaaditaan ilmoitus elintarviketoiminnan rekisteröimiseksi
Kuuluu säännöllisen valvonnan piiriin

ESIMERKKI	PERUSTELU
1. Suurkeittiö vrt. kohta D1	Suurkeittiö toimii jollain seuraavista tavoista <ul style="list-style-type: none"> vastaa koko ruoan jakelu- ja tarjoiluketjusta kuluttajalle asti käyttää raakoja eläinperäisiä raaka-aineita ruoanvalmistuksessa, mutta markkina-alue ja toimitusmäärä muihin vähittäisliikkeisiin on rajoitettu MMMa 318/2021 27 §: n mukaisesti (maakunnan suuruinen alue, 1000 kg + 30% vuodessa) käyttää jalostettuja eläinperäisiä raaka-aineita http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittioiminta
2. Sairaalan, terveyskeskuksen tai vastaavan osastokeittiö vrt. kohta A5	Kun ruokaa osastokeittiöön toimittava suurkeittiö tai tarjoilukeittiö ei vastaa osastokeittiön toiminnasta (mm. ruoan jakelu). Jos samassa sairaalassa on monta osastokeittiötä, ne voi rekisteröidä yhdellä ja samalla rekisteröinti-ilmoituksella. http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittioiminta
3. Äidinmaitokeskus, myös äidinmaidonkorvikkeiden käsittelyä	Käsitellään äidinmaitoa tai käsitellään äidinmaidonkorvikkeita ja imeväisikäistenkliinisiä ravintovalmisteita. Henkilökunta voi olla samaa kuin keittiössä. Kohderyhmä kuuluu riskiryhmään.
4. Pop-up -ravintolatoiminta/ravintolapäivä vrt. kohta A7	Kun toimintaa on yli 12 päivänä vuodessa tai jos elintarviketoiminnan liikevaihto ylittää 15 000 €/vuosi tai jos toiminta sisältää seuraavia tuotteita: <ul style="list-style-type: none"> tartarpihvit medium-kypsennetyt jauhelihapihvit graavikala mäti tai sushiannekset www.ruokavirasto.fi/henkiloasiakkaat/tietoa-elintarvikkeista/elintarvikealan-toiminta-yksityishenkilona/pop-up--ravintolatoiminta/ ETL 10 § 2. mom., 2. kohta
5. Täytekakun valmistaminen esim. kotona ja toimittaminen vähittäismyyntiin (kauppa tai kahvila) tai kuluttajalle	Kun myyntiä on yhteensä yli 12 päivänä vuodessa tai myynnin liikevaihto on yhteensä yli 15 000 €/vuosi.
6. Elintarvikeautomaatit, joista myydään esim. karkkia, sipsiä, limua tai muita huoneenlämmössä säilyviä elintarvikkeita ja jotka eivät liity kiinteään elintarvikehuoneiston toimintaan.	Automaatit katsotaan lähtökohtaisesti liikkuviksi elintarvikehuoneistoiksi. Ilmoitus tehdään siihen valvontayksikköön, jossa varasto tai toimisto sijaitsee. Valvonta voidaan hoitaa varastoja valvomalla. Yksittäisiä automaatteja ei tarvitse tarkastaa.

ESIMERKKI	PERUSTELU
7. Elintarvikeautomaatit (esim. pakaste- tai kylmäautomaatit), joista myydään helposti pilaantuvia elintarvikkeita ja jotka eivät liity kiinteän elintarvikehuoneiston toimintaan. (ks. helposti pilaantuvan elintarvikkeen määritelmä taulukon lopussa)	Automaatit katsotaan lähtökohtaisesti liikkuviksi elintarvikehuoneistoiksi. Ilmoitus tehdään lähtökohtaisesti toimijan kotikunnan valvontayksikköön. Valvonta voidaan hoitaa varastoja valvomalla ja tarvittaessa tarkastamalla esim. yksittäisiä automaatteja, joissa tapahtuu helposti pilaantuvien elintarvikkeiden automaattista käsittelyä, kuten kuumentamista.
8. Kasvipöytäisten alkutuotannon tuotteiden jalostaminen tuottajan toimesta vrt. kohta A19	Jos toiminta ei ole vähäriskistä, kyseessä ei ole koemarkkinointi tai myynnin liikevaihto on yli 15 000 €/vuosi. (ks. myös koemarkkinoinnin määritelmä taulukon lopussa)
9. Yksityisen henkilön tekemä oman sadon tuotteiden käsittely ja myynti vrt. kohta A14	Jos toiminta ei ole vähäriskistä, kyseessä ei ole koemarkkinointi tai myynnin liikevaihto on yli 15 000 €/vuosi. (ks. myös koemarkkinoinnin määritelmä taulukon lopussa)
10. Korvasienten käsittely (kuivaus, keittäminen) ja käsiteltyjen korvasienten myynti suoraan kuluttajille. Mahlan pastörointi sekä elintarvikeparanteiden lisääminen mahlaan tai hunajaan. vrt. kohta A16	Toiminta ei ole vähäriskistä. Liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen.
11. Hyväksytyssä teurastamossa teurastetun, itsekasvatetun eläimen lihan ottaminen takaisin alkutuotantotilalle myytäväksi suoraan kuluttajalle tai toiseen rekisteröityyn elintarvikehuoneistoon, joka myy lihat suoraan kuluttajalle	Jos tila ei avaa pakkauksia eikä käsittele lihaa millään tavalla, katsotaan toiminta lihan varastoinniksi ja myynniksi, jolloin siihen ei sovelleta MMMa 318/2021 27 §:n rajoituksia. Toimintaa ei kuitenkaan luokitella vähäriskiseksi.
12. Eläinperäisten elintarvikkeiden valmistus lihasta, kalasta tai maidosta vähittäismyynnin yhteydessä	Määrää ei ole rajattu, kun kaikki myydään suoraan kuluttajalle.
13. Eläinperäisten elintarvikkeiden valmistus lihasta, kalasta tai maidosta ja toimittaminen paikalliseen vähittäismyyntiin (maakunnan suuruinen alue) ilman omaa suoraan kuluttajalle myyntiä	Max. 1000 kg vuodessa, lasketaan joko valmistukseen käytetystä eläinperäisestä raaka-aineesta tai valmiista tuotteesta (lasketaan toimijalle edullisimman vaihtoehdon mukaan).
14. Eläinperäisten elintarvikkeiden valmistus lihasta, kalasta tai maidosta vähittäismyynnin yhteydessä ja toimittaminen sieltä paikalliseen vähittäismyyntiin (maakunnan suuruinen alue) vrt. kohta D2	1000 kg ylittävältä osalta vähintään 70 % myytävä suoraan kuluttajille ja 30 % saa toimittaa toiseen vähittäisliikkeeseen myyntiin tai tarjoiluun vuodessa. Suoraan kuluttajille myynti voi olla varsinaisen myynnin lisäksi tarjoilua valmistuksen yhteydessä (esim. keskuskeittiön ruokala) tai toimittamista suoraan kuluttajan kotiin. Toiseen vähittäisliikkeeseen toimitettua tuotetta ei saa toimittaa enää kolmanteen vähittäisliikkeeseen, vaan tuotteet on myytävä toisesta vähittäisliikkeestä suoraan kuluttajille. Määrät lasketaan joko valmistukseen käytetystä eläinperäisestä raaka-aineesta tai valmiista tuotteesta (lasketaan toimijalle edullisimman vaihtoehdon mukaan).
15. Valmiiksi pakattujen eläinperäisten elintarvikkeiden välittäminen vähittäiskaupasta toiseen vähittäiskauppaan	Kun pakkauksia ei avata, toiminta ei ole MMMa 318/2021 27 §:n mukaista eläinperäisten elintarvikkeiden käsittelyä. Ei määrä- tai aluerajoitusta.
16. Yhdistelmäelintarvikkeiden valmistaminen raaoista eläinperäisistä raaka-aineista ja myynti toiseen vähittäisliikkeeseen	1000 kg ylittävältä osalta vähintään 70 % myytävä suoraan kuluttajille ja 30 % saa toimittaa toiseen vähittäisliikkeeseen myyntiin tai tarjoiluun vuodessa maakunnan suuruisella alueella.

ESIMERKKI	PERUSTELU
17. Yhdistelmäelintarvikkeiden valmistaminen jalostetuista eläinperäisistä raaka-aineista ja myynti toiseen vähittäisliikkeeseen	Määrää ei ole rajattu.
18. Tarjoilukeittiö, jossa ei ole omaa ruoanvalmistusta, tarjoillaan tai/ja kuumennetaan muualla valmistettua ruokaa. Vähäinen aamu- tai välipalan valmistus, kuten leipien koostaminen ja puuron keittäminen, kiisselin valmistaminen tai perunoiden keittäminen ym. voi olla osa toimintaa. Esimerkiksi päiväkotit tai hoivakotit, johon lounaan pääruoka sekä salaattit tuodaan suurkeittiöstä. Päiväkodissa valmistetaan aamupuuro ja välipala sekä keitetään lounaan kanssa tarjottava energialisäke esim. perunat tai riisi.	Ei kodinomaista toimintaa, säännöllistä.
19. Apteekit ja luontaistuotekaupat, joissa myydään elintarvikkeita (mm. erityisille ryhmille tarkoitetut elintarvikkeet ja ravintolisät)	Apteekit ja luontaistuotekaupat kuuluvat valvonnan piiriin, koska niissä myydään ravintolisiä erityisille ryhmille tarkoitettuja elintarvikkeita ja muita elintarvikkeita. Kun elintarvikemyynnin liikevaihto on yli 15 000 €/vuosi, toimintaa valvotaan säännöllisesti.
20. Verkkokauppa, jossa myydään elintarvikkeita. vrt. kohta A21	Elintarvikkeiden myynti verkkokaupan kautta edellyttää etämyyntitoiminnasta sekä sen valvonnan alaisista paikoista ilmoittamista toimivaltaiselle viranomaiselle ((EU) N:o 2017/625, art. 15, kohta 5.b)). Ilmoituksen verkkokauppatoiminnasta tekee se yritys, joka omistaa verkkokaupan verkkotunnuksen (esim. www.esimerkki.fi) eli on rekisteröitynyt verkkotunnuksen käyttäjäksi. Verkkotunnuksen omistava yritys on vastuussa verkkokaupassa myytävistä tuotteista ja niistä annettavista tiedoista. Ilmoittaminen verkkokauppatoiminnasta voi tapahtua vapaamuotoisesti esim. puhelimitse tai sähköpostitse. Paikallinen valvontaviranomainen voi edellyttää tarvittaessa myös olennaisen muutosilmoituksen tekemistä, jos muutos aikaisempaan toimintaan nähden on merkittävä. Ks. lisätietoa taustamuistiosta.
21. Elintarvikkeiden etämyynti (muu kuin verkkokauppa) mm. puhelinmyynnin, mobiilisovellusten, Facebookin ryhmien tai muiden sosiaalisen median tilien kautta. vrt. kohta A21	Toiminta tulee rekisteröidä, kun yksittäisiä myyntikertoja on yli 12 kpl/vuosi tai kun toiminta ei ole vähäriskistä.
22. Kasvisten, marjojen ja hedelmien puristaminen mehupuristamossa mehuksi vrt. kohta A20	Aina, jos mehua myydään tai jos rahtimehustuksen myynnin liikevaihto on yli 15 000 €/vuosi

D-taulukko

Vaaditaan hyväksyntä elintarvikehuoneistoksi
Kuuluu säännöllisen valvonnan piiriin

ESIMERKKI	PERUSTELU
1. Suurkeittiö, joka käyttää raakoja eläinperäisiä raaka-aineita ruoanvalmistuksessa, mutta ei toimita ruokaa suoraan kuluttajille. vrt. kohta C1	Jos suurkeittiö ei vastaa koko jakelu- ja tarjoiluketjusta, niin se ei toimi MMMa 318/2021 27 §:n mukaisesti. Tällöin suurkeittiöltä vaaditaan laitoshyväksyntä. http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittitoiminta
2. Eläinperäisten elintarvikkeiden valmistus lihasta, kalasta ja maidosta vähittäismyynnin yhteydessä ja toimittaminen muualle myyntiin tai tarjoiluun. vrt. kohta C14	Markkina-alue on suurempi kuin maakunnan suuruinen ja/tai 1000 kg ylittävältä osalta enemmän kuin 30 % vuodessa toimitetaan muualle vähittäismyyntiin tai tarjoiluun. Määrät lasketaan joko valmistukseen käytetystä eläinperäisestä raaka-aineesta tai valmiista tuotteesta (lasketaan toimijalle edullisimman vaihtoehdon mukaan).

Määritelmiä

Haavoittuva kuluttajaryhmä	Haavoittuville kuluttajaryhmille eli ns. riskiryhmille (päiväkoti-ikäiset lapset, iäkkäät, vakavasti sairaat ym.) ruokaa valmistavien on rekisteröitävä toiminta pois lukien <ul style="list-style-type: none"> välipalatarjoilu kerhotiloissa, toimintakeskuksissa ja iltapäiväkerhoissa ryhmäperhepäivähoidon (useamman perhepäivähoitajan muodostama) keittiöt ja perhepäivähoitajan kotikeittiö, joita ei tarvitse rekisteröidä
Helposti pilaantuva elintarvike	Elintarvike, joka koostumuksensa, rakenteensa, käsittelynsä tai muiden ominaisuuksiensa vuoksi tarjoaa mikrobeille hyvät lisääntymismahdollisuudet ja on siksi säilytettävä huoneenlämmöstä poikkeavassa lämpötilassa (ETL 5 § kohta 29). ks. myös taulukko pakkaamattoman helposti pilaantuvan elintarvikkeen käsittelystä https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/elintarvikeala/elintarvikealan-yhteiset-vaatimukset/elintarvikehygieniä/pakkaamattoman-helposti-pilaantuvan-elintarvikkeen-kasittely/
Kodinomainen keittiö	Kodinomaisen keittiön toimintaa ovat esim.: <ul style="list-style-type: none"> sosiaali- ja terveydenhuollon tuetun asumisen piirissä olevien omatoiminen ruoan valmistus (valmistavat ruokaa itse). ryhmäperhepäivähoidon (useamman perhepäivähoitajan muodostama) keittiöt perhepäivähoitajan kotikeittiö Sosiaali- ja terveydenhuollon tuetun asumisen kodinomaisessa keittiössä asukkaat valmistavat itse ruokaa omatoimisesti ja keittiö sijaitsee tai on osa asukkaidensa kotia tai hoitopaikkaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon tuetussa asumisessa asukkaiden lukumäärällä ei ole merkitystä rekisteröintivelvollisuuden piiriin kuulumisessa. Jos sosiaali- ja terveydenhuollon tuetun asumisen piirissä on haavoittuvia kuluttajaryhmiä, on elintarviketoiminta kuitenkin rekisteröitävä. Jos asukas ei voi itse omatoimisesti valmistaa ruokaa tai osallistua ruoan valmistukseen, kyseessä ei ole kodinomainen keittiö ja silloin elintarviketoiminta täytyy rekisteröidä. Tuetun asumisen asukkaiden virkistystoiminta, kuten leipominen, ei ole ruoan valmistusta. Ruokaviraston tulkinnan mukaan kodinomaisessa toiminnassa liikevaihdon suuruudella/vuosi ei ole vaikutusta rekisteröintivelvollisuuteen.
Koemarkkinointi	Koemarkkinoinnilla tarkoitetaan sitä, että alkutuotannon toimija voi valmistaa ja myydä valmistamiaan kasvis-, hedelmä- ja marjajalosteita, kuten mehuja, hilloja ja muita kasvisjalosteita, jotka ovat happamia tai joissa on korkea sokeripitoisuus, koemarkkinointi-tarkoituksessa ilman toiminnan rekisteröimistä. Happamissa tai korkean sokeripitoisuuden

	<p>tuotteissa joko happamuus tai matala vesiaktiivisuus (aw eli vapaan veden määrä) estävät mikrobien kasvua.</p> <p>Koemarkkinoinnissa alkutuottaja voi valmistaa yllä mainittuja tuotteita yhden satokauden raaka-aineista ja myydä niitä korkeintaan yhden vuoden ajan. Raaka-aineet voivat olla itseviljeltyjä tai luonnonkasveja (marjoja, sieniä, kasveja tai niiden osia). Koemarkkinoinnissa liikevaihto saa olla korkeintaan 15 000 € /vuosi.</p>
Suurkeittiö	<p>Suurkeittiöstä voidaan käyttää myös seuraavia nimityksiä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Keskuskeittiö • Laitoskeittiö • Ravintokeskus • Tuotantokeittiö • Aluekeittiö <p>http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittitoiminta</p>
Tarjoilu/jakelukeittiö	<p>Tarjoilu-/jakelukeittiö = keittiö, jossa ei ole varsinaista ruoanvalmistusta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ruoka tulee suurkeittiöstä kypsennettynä ja kuumana, • ruoka tulee suurkeittiöstä kypsennettynä ja jäädytettynä/pakastettuna -> tarjoilu-/jakelukeittiö kuumentaa ruoan uudelleen ennen tarjoilua tai • ruoka tulee suurkeittiöstä valmiiksi koostettuna, kylmänä ja kypsentämättömänä (ei raakaa lihaa, kalaa tai raakamaitoa) -> tarjoilu-/jakelukeittiö kypsentää ruoan ennen tarjoilua <p>Huom! Vähäinen aamu- tai välipalan valmistus, kuten leipien koostaminen, puuron ja perunoiden keittäminen, kiisselin valmistaminen ym. voi olla osa tarjoilu-/jakelukeittiön toimintaa</p> <p>http://www.ruokavirasto.fi/suurkeittitoiminta</p>
Vähäriskinen toiminta	<p>Mikrobiologiselta kannalta esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • huoneenlämmössä säilyvien tuotteiden (kuten irtokarkkien, leivän ja muiden huoneenlämmössä säilyvien leipomotuotteiden) valmistus ja myynti sekä • kahvin/teen tarjoilu <p>ovat vähäriskistä toimintaa.</p>
Yhdistelmäelintarvike	<p>Elintarvikkeet, jotka sisältävät sekä kasviperäisiä tuotteita että jalostettuja eläinperäisiä tuotteita, eivät ole eläinperäisiä elintarvikkeita, vaan elintarvikkeita, joista tässä yhteydessä käytetään nimitystä yhdistelmäelintarvikkeet. Yhdistelmäelintarvikkeen määritelmä löytyy asetuksen EY 853/2004 1 artiklan 2 kohdasta: ”Jollei nimenomaisesti toisin mainita, tätä asetusta ei sovelleta elintarvikkeisiin, jotka sisältävät sekä kasviperäisiä tuotteita että jalostettuja eläinperäisiä tuotteita.” Esim. pepperonipizza ja lämminsavukalasalaatti ovat yhdistelmäelintarvikkeita.</p> <p>https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/tuonti-ja-vienti/eu-maat-norja-ja-sveitsi/elintarvikkeet/elaimista-saatavat-ja-yhdistelmaelintarvikkeet/</p>

